

Αθήνα, 20 Ιουλίου 2022

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Δικαιοσύνης

ΘΕΜΑ: Πρακτικά προβλήματα εφαρμογής του σημαντικού θεσμού της Διαμεσολάβησης, που χρήζουν άμεσης επίλυσης και η ανάγκη δικαίωσης δικηγορικού σώματος και πολιτών για το αντισυνταγματικό «αγωγόσημο», που η κυβέρνηση αρνείται να καταργήσει.

Α. Με τις διατάξεις του νόμου 4640/2019 θεσπίστηκε η υπαγωγή στην Υποχρεωτική Αρχική Συνεδρία Διαμεσολάβησης στις διαδικασίες Διαμεσολάβησης, των αστικών υποθέσεων ποσού άνω των 30.000,00 Ευρώ που εισάγονται προς εκδίκαση στα Πολιτικά Δικαστήρια, καθώς και των οικογενειακών διαφορών πλην των περιπτώσεων α', β' και γ' της παραγράφου 1, καθώς και εκείνες της παραγράφου 2 του άρθρου 592 Κ.Πολ.Δ. .

Πρέπει, αρχικώς να επισημανθεί η σημασία συμμετοχής στη διαδικασία της ΥΑΣΔ. Η πρώτη ενημέρωση ως προς τη Διαμεσολάβηση μπορεί να οδηγήσει σημαντικό αριθμό υποθέσεων στην επίλυσή τους μέσω αμοιβαίας συμφωνίας των μερών. Σε πολλές υποθέσεις υπάρχει σημαντικό έδαφος, ώστε τα μέρη να επιλύσουν αμοιβαία την διαφορά τους και να μην άγονται στη δικαιοσύνη οι υποθέσεις αυτές, με επακόλουθο την πολυεπίπεδη φθορά και των μερών αλλά και του δικαιοσύνη συστήματος.

Επίσης, με τον ίδιο ως άνω νόμο θεσπίστηκε η υποχρέωση έγγραφης ενημέρωσης από τον πληρεξούσιο δικηγόρο, πριν από την προσφυγή στο Δικαστήριο, για τη δυνατότητα διαμεσολαβητικής διευθέτησης της διαφοράς ή μέρους αυτής όταν υφίσταται εξουσία διάθεσης, καθώς και για την υποχρέωση προσφυγής ή μη στην υποχρεωτική αρχική συνεδρία και τη διαδικασία αυτής. Το ενημερωτικό έγγραφο συμπληρώνεται και υπογράφεται από τον εντολέα και τον πληρεξούσιο δικηγόρο του και κατατίθεται με το εισαγωγικό δικόγραφο της αγωγής που τυχόν ασκηθεί ή με τις προτάσεις το αργότερο μέχρι τη συζήτησή της, επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησης της αγωγής.

Ωστόσο, βρισκόμαστε αντιμέτωποι με διαπιστωμένα πρακτικά προβλήματα που η υλοποίηση της νέας ρύθμισης έχει φέρει.

1] Ακόμη και στις διαφορές που δεν υπάγονται στην υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης, θα πρέπει ο ενάγων να προσκομίσει στο δικαστήριο μέχρι τη συζήτηση της αγωγής το έγγραφο ενημέρωσης επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησης της αγωγής.

Ζήτημα γεννάται στις περιπτώσεις που το έτερο μέρος είναι αγνώστου διαμονής με αποτέλεσμα το επισπεύδον μέρος να υφίσταται πολλαπλάσια έξοδα χωρίς καμία πιθανότητα η ΥΑΣΔ να οδηγήσει σε εκούσια Διαμεσολάβηση. Μάλιστα, η υποχρέωση διορισμού διαμεσολαβητή από την ΚΕΔ στις περιπτώσεις αυτές, εφ' όσον δεν υπάρχει η προβλεπόμενη από τον νόμο συναίνεση προς το πρόσωπο του Διαμεσολαβητή, αφ' ενός επιβαρύνει την επιτροπή αφ' ετέρου εγκυμονεί κίνδυνο να μην διοριστεί έγκαιρα διαμεσολαβητής και η αγωγή να κριθεί απαράδεκτη ως προς την συζήτηση.

Προκειμένου, λοιπόν, ν' αυξηθούν οι πιθανότητες συμμετοχής όλων των μερών στην Υποχρεωτική Αρχική Συνεδρία Διαμεσολάβησης, με κίνητρο συμμετοχής την ευελιξία και την αμεσότητα που αυτή παρέχει, ώστε να αποφευχθεί η πιθανή επιδίκαση χρηματικού ποσού στη διαδικασία ενώπιον της δικαιοσύνης, λόγω μη συμμετοχής κάποιου μέρους σε αυτή, τα ανακύπτοντα ζητήματα θα μπορούσαν να επιλυθούν ως εξής:

[Να προβλέπεται τηλεδιάσκεψη]

1. Η υποχρέωση έγγραφης ενημέρωσης πλέον κατέστη περιττή. Μετά από δύο χρόνια εφαρμογής της ΥΑΣΔ αλλά και της εκούσιας Διαμεσολάβησης, η πρόβλεψη πρέπει να καταργηθεί ή αλλιώς να προβλεφθεί η εκ των υστέρων προσκομιδή του σύμφωνα με το άρθρο 227 ΚΠολΔ.
2. Σε περίπτωση που το έτερο μέρος είναι αγνώστου διαμονής σύμφωνα με την έκθεση επίδοσης της αγωγής, τότε είτε ο Διαμεσολαβητής θα ορίζεται από το έτερο μέρος χωρίς να απαιτείται συναίνεση του έτερου μέρους είτε δεν θα απαιτείται καν η διεξαγωγή της ΥΑΣΔ.

Σύμφωνα με την πάγια νομολογία του ΔΕΕ_που ερμήνευσε την Οδηγία 2008/52/EK, η θέσπιση διαδικασίας υποχρεωτικής διαμεσολάβησης δε συνιστά εμπόδιο στην πρόσβαση στο φυσικό δικαστή και στην παροχή έννομης προστασίας, εφόσον πληρούνται σωρευτικά τα ακόλουθα τέσσερα κριτήρια: α) το κριτήριο της έλλειψης δεσμευτικότητας, β) το κριτήριο της χρονικής διάρκειας, γ) το κριτήριο της αναστολής παραγραφής και αποσβεστικών προθεσμιών και δ) **το κριτήριο της ανυπαρξίας ή του ελάχιστου ύψους εξόδων της διαδικασίας.**

Είναι σαφές πως τέτοια ερμηνευτικά ζητήματα, που προκύπτουν από την εφαρμογή του νέου νόμου, θα ήταν σκόπιμο να αντιμετωπιστούν με νέα νομοθετική ρύθμιση, **για την αποφυγή των περιπτώσεων εξόδων για τους**

επισπεύδοντες και του κινδύνου να κριθεί η συζήτηση απαράδεκτη λόγω τυπικών ζητημάτων, κυρίως, όμως, για την υλοποίηση του σκοπού του νομοθέτη, δηλαδή την εξοικείωση των πολιτών με το θεσμό της διαμεσολάβησης και την αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων της για τους πολίτες και το κράτος.

Β. Ένα δεύτερο μείζον ζήτημα που ταλανίζει το σύστημα απονομής της Δικαιοσύνης είναι το γνωστό «αγωγόσημο». Με τροπολογία σας προβλέφθηκε η υποχρεωτική καταβολή τέλους δικαστικού ενσήμου ακόμη και επί αναγνωριστικών αγωγών, που υπάγονται στην καθ' ύλην αρμοδιότητα των πολυμελών πρωτοδικείων. Η διάταξη αυτή κατακρίθηκε από το σύνολο του νομικού κόσμου, και πολλές δικαστικές αποφάσεις έχουν κρίνει υπέρ της αντισυνταγματικότητας της σχετικής διάταξης.

Είναι δε γνωστό, ότι το μέτρο αυτό εισάγει δυσβάσταχτη οικονομική επιβάρυνση, ιδίως στις περιπτώσεις που το αντικείμενο της διαφοράς αφορά σε αποζημιώσεις λόγω ψυχικής οδύνης ή ηθικής βλάβης όπου το εύρος της αποζημίωσης δεν μπορεί να προσδιοριστεί εκ των προτέρων. Επίσης, είναι δημοσιονομικά ανώφελο, αφού είναι γνωστό ότι προκειμένου να εκτελεστεί μία αναγνωριστική απόφαση (για την οποία δεν είχε καταβληθεί τέλος δικαστικού ενσήμου) θα πρέπει να εκδοθεί διαταγή πληρωμής, οπότε στην περίπτωση αυτή, καταβάλλεται το αναλογούν τέλος.

Με βάσει τα ανωτέρω,

Ερωτάται ο αρμόδιος κ. Υπουργός

- 1. Πόσες αγωγές ασκήθηκαν μετά την 1η Απριλίου 2021, (χρόνο επαναλειτουργίας των Δικαστηρίων), και πόσες από αυτές υπήχθησαν στην διαδικασία της εκούσιας Διαμεσολάβησης και, ειδικότερα, για πόσες συντάχτηκε πρακτικό επίλυσης της διαφοράς;**
- 2. Προτίθεται να προβεί στις αναγκαίες νομοθετικές ή διοικητικές παρεμβάσεις για τη θεραπεία των πρακτικών ζητημάτων που ανακύπτουν από την εφαρμογή του σημαντικού θεσμού της Υποχρεωτικής Αρχικής Συνεδρίας Διαμεσολάβησης καθώς και της υποχρέωσης έγγραφης ενημέρωσης;**
- 3. Προτίθεται να παρέμβει νομοθετικά, προκειμένου να αρθεί αυτή η εσφαλμένη διάταξη υποχρεωτικής καταβολής τέλους δικαστικού ενσήμου επί των υπαγόμενων στην καθ' ύλην αρμοδιότητα των Π. Πρωτοδικείων αναγνωριστικών αγωγών;**

Οι ερωτώντες Βουλευτές
Ραγκούσης Γιάννης
Ξανθόπουλος Θεόφιλος

Αβραμάκης Ελευθέριος
Αγαθοπούλου Ειρήνη
Αλεξιάδης Τρύφων
Αυλωνίτης Αλέξανδρος- Κων/νος
Βαρδάκης Σωκράτης
Βαρεμένος Γιώργος
Βέττα Καλιόπη
Γιαννούλης Χρήστος
Γκιόλας Ιωάννης
Δρίτσας Θεόδωρος
Ζαχαριάδης Κων/νος
Ηγουμενίδης Νικόλαος
Θραψανιώτης Μανώλης
Κάτσης Μάριος
Καφαντάρη Χαρά
Κόκκαλης Βασίλειος
Λάππας Σπυρίδων
Μάλαμα Κυριακή
Μάρκου Κων/νος
Μουζάλας Ιωάννης
Μπαλάφας Γιάννης
Μπάρκας Κων/νος
Μπουρνούς Ιωάννης
Μωραΐτης Θάνος
Ξενογιαννακοπούλου Μαριλίζα
Παπαδόπουλος Αθανάσιος
Πούλου Παραγιού
Σαντορινιός Νεκτάριος

Σαρακιώτης Ιωάννης
Σκουρολιάκος Παναγιώτης
Συρμαλένιος Νικόλαος
Τζούφη Μερóπη
Τόλκας Άγγελος
Τριανταφυλλίδης Αλέξανδρος
Φάμελλος Σωκράτης